

Η οικονομία της αγοράς θα δώσει λύσεις*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ LESZLEK MOCZULSKI
ΣΤΟΝ ΘΕΟΔΩΡΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Ε.Ρ.: *Κύριε Μοτσούλσκι, στις εκλογές του '89 συνεργαστήκατε με την «Αλληλεγγύη». Πώς βλέπετε την Κυβέρνηση που δημιουργήθηκε σαν αποτέλεσμα εκείνων των εκλογών;*

Λ.Μ.: Όταν δημιουργήθηκε η Κυβέρνηση, εμείς θελήσαμε να συνεργασθούμε με την προοπτική να καταργήσουμε την παρουσία του κομμουνιστικού κόμματος και των κομμουνιστικών δομών. Αλλά απεδείχθη ότι η Κυβέρνηση δεν ήθελε κάτι τέτοιο. Υπάρχουν τρεις βασικές διαφορές μεταξύ ημών και της Κυβερνήσεως Μαζοβιέτσκι. Πρώτον, οι σχέσεις με την Σοβιετική Ένωση. Όταν ο Μαζοβιέτσκι επισκέφθηκε την ΕΣΣΔ είπε ότι οι σχέσεις ανάμεσα στην Πολωνία και την Σ. Ένωση θα διατηρηθούν και ότι η Πολωνία δεν θα εγκαταλείψει το Σύμφωνο της Βαρσοβίας. Και δεν μίλησε καν για μεταρρύθμιση του Συμφώνου. Ο Μαζοβιέτσκι αποδέχεται τόσο το Σύμφωνο όπως είναι τώρα, όσο και τις εν γένει σοβιετο-πολωνικές σχέσεις, στην πολιτική και την οικονομία. Θέλει την Πολωνία αριστερή. Εμείς αντίθετα προτείνουμε στον Μαζοβιέτσκι ότι η Πολωνία πρέπει να αναλάβει έναν πιο ενεργητικό ρόλο διεθνώς σε ζητήματα αποπλισμού καθώς επίσης, να απαιτήσει την απομάκρυνση των ξένων στρατευμάτων από το έδαφός μας. Εμείς νομίζουμε ότι σαν πρώτο βήμα για την τελική κατάργηση των συνασπισμών θα ήταν, από το μεν Σύμφωνο της Βαρσοβίας να

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ

Η Πολωνία, ένα χρόνο μετά τις Συμφωνίες της Στρογγυλής Τραπέζης, οι οποίες έφεραν την αντιπολίτευση στο φως της πολιτικής ζωής, κάνει σύντομα βήματα προς την *de jure* καθιέρωση όλων των πολιτικών κομμάτων. Τα κόμματα αυτά έχουν ήδη δημιουργηθεί και καλύπτουν όλο το πολιτικό φάσμα. Το ΚΡΝ, η Συνομοσπονδία Ανεξάρτητη Πολωνία, της οποίας ηγέτης είναι ο Λέζλεκ Μοτσούλσκι, ήταν το πρώτο πολιτικό κόμμα που ιδρύθηκε, στην παρανομία, το 1979. Ο ηγέτης του φυλακίσθηκε ύστερα από την επιβολή του στρατιωτικού νόμου για έξι χρόνια.

Σήμερα το ΚΡΝ έχει, επίσημα, έναν γερουσιαστή και έναν βουλευτή, ενώ περίπου είκοσι βουλευτές της «Αλληλεγγύης» υποστηρίζουν τις θέσεις του.

Ο Λέζλεκ Μοτσούλσκι, παραχώρησε την συνέντευξη αυτή αποκλειστικά στα «Τετράδια», τονίζοντα, ιδιαίτερα ορισμένες πτυχές της πολιτικής του ΚΡΝ.

αποχωρήσουν και να αποπλισθούν η Πολωνία και η Ουγγαρία, από το δε ΝΑΤΟ η Ιταλία και η Ισπανία. Φυσικά ο Μαζοβιέτσκι δεν λέει τίποτε τέτοιο.

Η δεύτερη διαφορά είναι στην οικονομία, διότι η Κυβέρνηση Μαζοβιέτσκι θέλει να κάνει την οικονομική μεταρρύθμιση με τον ίδιο τρόπο που αποπειράθηκαν να το κάνουν ο Ρακόφσκι και ο Μέσνερ (Σημ. Πρόεδροι προηγούμενων κομμουνιστικών κυβερνήσεων). Για μας ο κόσμος δεν πρέπει να πληρώσει την κρίση. Πρέπει να πληρώσει το κράτος, το οποίο στην Πολωνία είναι πολύ πλούσιο. Η ίδια η Πολωνία μπορεί να μην είναι πλούσια αλλά το κράτος είναι. Το πρόγραμμά μας προτείνει στην Κυβέρνηση να μειώσει κατά το ήμισυ τις δαπάνες της και να πουλήσει έναν αριθμό εργοστασίων, ξενοδοχείων κλπ.

Ε.Ρ.: *Εννοείτε ιδιωτικοποίηση;*

Α.Μ.: Ναι, διότι η ιδιωτικοποίηση θα φέρει χρήματα στην κυβέρνηση και οικονομική ανακούφιση. Το ερώτημα παραμένει: θα πληρώσει ο λαός ή η Κυβέρνηση; Εμείς λέμε το κράτος πρέπει να πληρώσει και το επίπεδο ζωής πρέπει να ανέβει ταχύτατα. Θέλουμε να αλλάξουμε πολύ γρήγορα το σύστημά μας και να εισάγουμε την ελεύθερη αγορά σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Η κυβέρνηση θέβαια προτιμά τις «αλλαγές με στάδια». Η τρίτη διαφορά βρίσκεται στο γεγονός ότι η κυβέρνηση επιθυμεί να δημιουργήσει ένα σύστημα αυτοδιαχείρισης στην Πολωνία. Εμείς λέμε ότι εάν θέλουν να προσελκύσουν επενδύσεις από την Δύση πρέπει να αποφύγουν ένα τέτοιο πρόγραμμα.

Ε.Ρ.: *Πώς βλέπετε να επιτυγχάνεται η ιδιωτικοποίηση;*

Α.Μ.: Πρέπει να αρχίσουν από τις εταιρείες εκείνες που μπορούν να σταθούν: την ηλεκτρική εταιρεία, τις μεταφορές, στο εμπόριο, στα μικρά εργοστάσια που έχουν λιγότερους από 50 εργάτες. Η ιδιωτικοποίηση πρέπει να γίνει αμέσως και αναγκαστικά και πρέπει να πουληθούν. Εάν κάποια μονάδα δεν το επιθυμεί θα πρέπει να κλείνει. Ή θα πουληθούν ή θα κλείσουν. Όμως η κυβέρνηση θέλει να συνεργασθεί με την κομμουνιστική γραφειοκρατία. Π.χ. δεν θέλει να πουλήσει τα καταστήματα γιατί αυτά ανήκουν στην γραφειοκρατία. Και αυτό το βλέπουμε όχι μόνο στα οικονομικά προβλήματα. Η κυβέρνηση αυτή είναι πολύ αριστερή. Ίσως να έχει αρκετές ομοιότητες με το δικό σας ΠΑΣΟΚ.

Ε.Ρ.: *Πράγματι σε πολλές – με αρνητικό αντίκτυπο εκδηλώσεις της η «Αλληλεγγύη» θυμίζει το ΠΑΣΟΚ.*

Α.Μ.: Ναι μόνο που ο Βαλέσα είναι η δεξιά πτέρυγιά της και εάν αυτός είναι σαν το ΠΑΣΟΚ τότε οι Μίχνικ και Κούρον βρίσκονται μεταξύ αυτού και των κομμουνιστών.

Ε.Ρ.: *Σε τι κατάσταση βρίσκεται σήμερα η «Αλληλεγγύη»;*

Α.Μ.: Δηλαδή η κοινοβουλευτική ομάδα της; Την αντιπολιτευόμαστε! Έχουμε ανθρώπους μας μέσα σ' αυτή, αλλά δεν θέλουμε να προκαλέσουμε εμείς την διάσπαση της. Όταν θα διασπασθεί τότε θα δημιουργήσουμε την δική μας πολιτική λέσχη μέσα στην Βουλή. Διότι στην κοινοβουλευτική ομάδα της «Αλληλεγγύης» υπάρχουν πολλές τάσεις και μάλιστα ορισμένες οργανωμένες σε κόμματα. Για παράδειγμα ορισμένοι από την «Αλληλεγγύη» θα συναντηθούν με εκείνους που θα διασπασθούν από το Κ.Κ. μετά το Συνέδριό του.

Ε.Ρ.: Ποια είναι τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζετε καθημερινά;

Α.Μ.: Εμείς, ζητάμε τον αληθινό πλουραλισμό, διότι, όπως γνωρίζετε αυτός είναι μόνον τυπικός. Για να γίνει ουσιαστικός π.χ. θα πρέπει όλα τα πολιτικά κόμματα να έχουν ένα κτήριο. Όμως από τα 2.000 περίπου κομματικά κτήρια που υπάρχουν, το 99% ανήκουν στο Κομμουνιστικό Κόμμα. Το 1% ανήκει στο Αγροτικό και το Δημοκρατικό Κόμμα. Τα ανεξάρτητα πολιτικά κόμματα δεν έχουν τίποτε. Ένα άλλο παράδειγμα: υπάρχουν περίπου 50 ή 60 ημερήσιες εφημερίδες. Δύο από αυτές είναι του Δημοκρατικού Κόμματος, μία η δύο του Αγροτικού, μία της «Αλληλεγγύης» και μία της κυβερνήσεως. Οι υπόλοιπες είναι του Κομμουνιστικού Κόμματος. Τα ανεξάρτητα πολιτικά κόμματα δεν έχουν καμία. Ένα άλλο παράδειγμα ακόμη: Υπάρχει μόνον μία μεγάλη εταιρεία διανομής τύπου (με δικά της περίπτερα) η RUCH η οποία ανήκει στο Κομμουνιστικό Κόμμα. Και το περίεργο είναι ότι όταν η εφημερίδα της «Αλληλεγγύης» πωλείται σε αυτά τα περίπτερα το 38% των εσόδων πηγαίνει στους κομμουνιστές! Ακόμη ένα! Το Κομμουνιστικό Κόμμα παίρνει χρήματα από το κράτος. Τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 1989 πήρε ένα μεγάλο δάνειο από την Κεντρική Τράπεζα με το παλαιό σύστημα το οποίο ορίζει ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα πληρώνει μόνον ένα 3% τόκο. Αντίθετα οποιοσδήποτε δανεισθεί χρήματα από τράπεζα πληρώνει ένα 56%. Το υπόλοιπο το πληρώνει το κράτος. Ένα άλλο παράδειγμα; Οι κομμουνιστές μπορούν να αγοράσουν χαρτί για τις εκδόσεις τους στο 25% της τιμής! Οι εφημερίδες τους τυπώνονται σε κρατικά τυπογραφεία και στοιχίζουν ελάχιστα.

Εμείς λέμε ότι αυτή η κατάσταση πρέπει να αλλάξει εάν επιθυμούμε έναν αληθινό πλουραλισμό στην χώρα μας. Το κομμουνιστικό κόμμα πρέπει να δώσει την περιουσία του, διότι ο τρόπος απόκτησής της μετά το 1945 ήταν κλοπή.